

شِفَاءُ الصُّدُورِ

فِي شَرْحِ

زِيْلَةِ الْعَاشِيَةِ

تَأْلِيفِ

آيَةِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَاجِّ مِيرْزَا ابْنِ الْفَضْلِ طَهْرَانِيِّ

مُتَوَفَّى ١٣١٦ هـ. ق.

جلد دوم

تصحیح، تحقیق و تعلیق

حامد فدوی اردستانی

انجیل مکارم و جود

طهرانی، ابوالفضل بن ابوالقاسم، ۱۷۷۳ - ۱۲۱۶ ق. شارح
 زیارتنامه عاشورا، شرح
 شفاء الصدور فی شرح زیارة الماشور جلد دوم
 تألیف ابوالفضل طهرانی
 قم: طوبای محبت، ۱۳۹۲
 جلد ۲

ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۶-۱۸-۲

فیا

کتابخانه به صورت زیر نویس
 زیارتنامه عاشورا - نقد و تفسیر
 زیارتنامه ها - نقد و تفسیر
 فتوی اردستانی، حامد - محقق
 BP ۳۷۱/۶۰۲/۶۹۲/۱۳۹۲
 ۳۷۱/۷۷۷
 ۳۳۴۸۳۷

شفاء الصدور فی شرح زیارة الماشور (ج ۲)

آیه الله علامه حاج میرزا ابوالفضل طهرانی (ره)

تصحیح، تحقیق و تعلیق: حامد فتوی اردستانی

انتشارات طوبای محبت

تیراژ: ۵۰۰ دوره

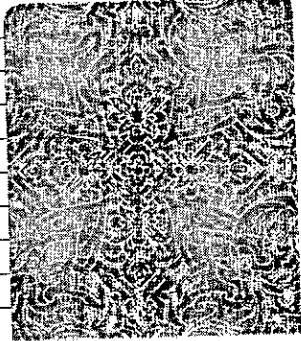
چاپخانه: گل وردی

چاپ اول: ۱۳۹۳ هـ ش - ۱۴۳۵ هـ ق.

صفحه آرائی: کامپیوتر المجتبی (طبعی) ۳۷۸۳-۳۷۸۳-۲۵

شابک جلد دوم: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۶-۱۸-۲

بهاء: ۵۹۰۰۰ تومان

نشانی: قم، بلوار سمیه، خیابان عباس آباد (شهیدین)، پلاک ۱۱۲
 ۰۹۱۲۵۱۳۳۹۶۷۰ ۰۹۱۲۶۵۱۴۳۲۹ ۰۲۵-۳۷۸۳۲۱۴۳ ۰۲۵-۳۷۷۴۰۰۶۶

مرکز توزیع بین الصللی کتب و آثار اسلامی رسالت غدیر

www.tobaymohebat.ir

info@tobaymohebat.ir

www.islamicbookshop.net

فهرست مطالب

﴿ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ لَقَدْ عَظُمَ مُصَابِي بِكَ ﴾

تفسیر و توضیح «مُصاب» ۷

﴿ فَاسْأَلُ اللَّهَ الَّذِي أَكْرَمَ سَمَاءَكَ وَكَرَّمَنِي بِكَ ﴾

تفسیر و توضیح «سؤال» ۱۳

الطاف الهیه بر سیدالشهداء علیه السلام ۱۵

چهار ویژگی خاص ابا عبد الله الحسین علیه السلام در بین ائمه علیهم السلام ۱۶

اول: پدر نه تن از امامان معصوم علیهم السلام ۱۶

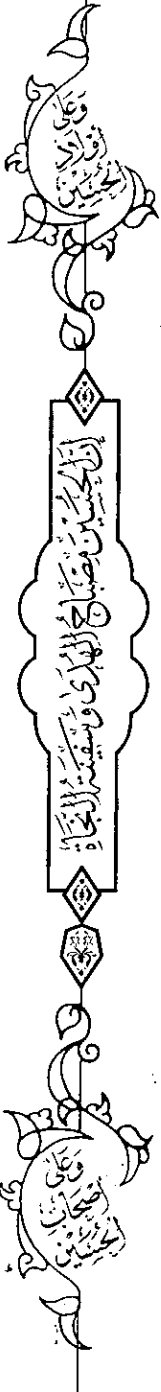
دوم: شفا دهندگی تربت مقدسه آن حضرت علیه السلام ۲۱

سوم: استجاب دعا زیر قبه مبارکه آن حضرت علیه السلام ۳۹

چهارم: محسوب نشدن ایام زیارت آن حضرت علیه السلام از عمر زائران ۴۲

حد و حدود حرم و حائر حسینی ۴۵

اکرام مردم به برکت سیدالشهداء علیه السلام ۵۳

❖ أَنْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ تَارِكَ مَعَ إِمَامٍ مَنصُورٍ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ ❖

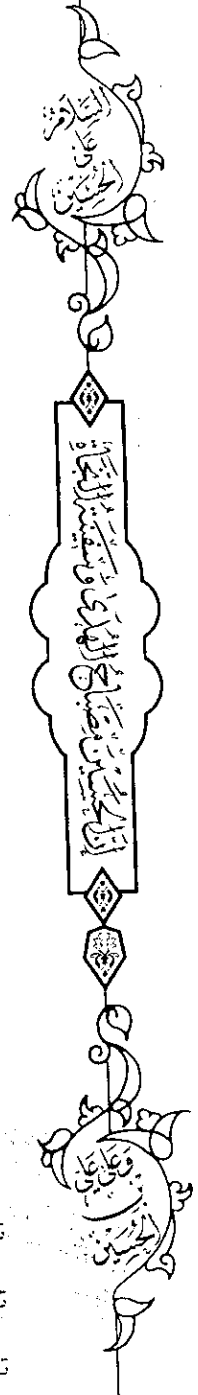
- تفسیر و توضیح «رزق» ۵۵
- تفسیر و توضیح «امام» ۵۵
- تفسیر و توضیح «منصور» ۵۶
- «منصور» از القاب امام زمان علیه السلام است ۵۶
- خونخواهی حضرت سید الشهداء ۵۷

❖ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ❖

- ذکر چند باید در این بخش: ۶۱
- فایده اول: تفسیر «صلوات» ۶۱
- فایده دوم: استحباب صلوات به هنگام بردن یا شنیدن نام مبارک حضرت محمد صلی الله علیه و آله ۶۲
- فایده سوم: نفع صلوات به چه کسی می رسد: ۶۴
- فایده چهارم: ضرورت اضافه نمودن آل محمد علیهم السلام به صلوات ۷۱
- فایده پنجم: تفسیر و توضیح «آل» ۷۸
- فایده ششم: استفاده قاعده ای ادبی ۷۹

❖ اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي عِنْدَكَ وَجِيهًا بِالْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ❖

- تفسیر و توضیح «جعل» ۸۱
- تفسیر و توضیح «وجیه» ۸۱
- تفسیر و توضیح «دنیا» ۸۲

- عوالم سه گانه ۸۲
- مراتب سه گانه تقوا ۸۴

﴿يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ إِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ وَإِلَى رَسُولِهِ، وَإِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ،
وَإِلَى فَاطِمَةَ، وَإِلَى الْحَسَنِ، وَإِلَيْكَ بِمُؤَالَاتِكَ وَبِالْبِرَاءَةِ.....
وَجَرَى فِي ظُلْمِهِ وَجُورِهِ عَلَيْكُمْ وَعَلَى أَشْيَاءِكُمْ﴾

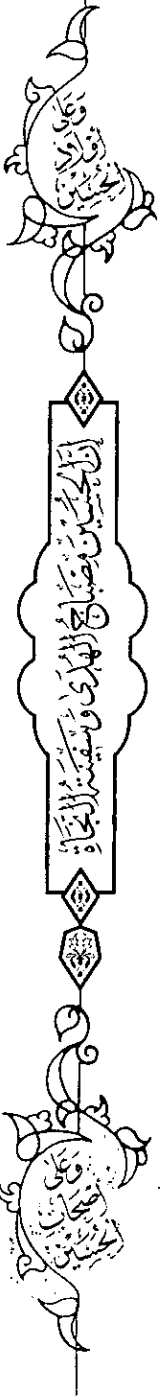
- تفسیر و توضیح «تقرب» ۸۷
- تفسیر و توضیح «مؤالات» ۸۸
- تفسیر و توضیح «جرى» ۹۰
- ناصبی کیست؟ و چه کسانی را ناصب می‌گویند؟ ۹۲

﴿بَرِئْتُ إِلَى اللَّهِ وَإِلَيْكُمْ مِنْهُمْ، وَأَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ أَنَا وَأَنْتُمْ بِمُؤَالَاتِكُمْ
وَمُؤَالَاتِهِمْ..... إِنِّي سَلَمْتُ لِمَنْ سَالَمَكُمْ، وَحَزَبْتُ لِمَنْ حَزَبَكُمْ،
وَوَلَّيْتُ لِمَنْ وَالَّكُمْ، وَعَدَوْتُ لِمَنْ عَادَاكُمْ﴾

- امامت و ولایت و ارکان آن ۱۰۱
- فلسفه تکرار تولی و تبری در این زیارت ۱۰۱
- اهمیت تبری ۱۰۵

﴿فَأَسْأَلُ اللَّهَ الَّذِي أَكْرَمَنِي بِمَعْرِفَتِكُمْ وَمَعْرِفَةِ أَوْلِيَائِكُمْ،
وَرَزَقَنِي الْبِرَاءَةَ مِنْ أَعْدَائِكُمْ، أَنْ يَجْعَلَنِي مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾

- مراتب معرفت انمه ۱۱۵

اقسام معیت ۱۱۸

﴿وَأَنْ يُثَبَّتَ لِي عِنْدَكُمْ قَدَمٌ صَدَقَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾

تفسیر و توضیح «قدم» ۱۲۱

تفسیر و توضیح «صدق» ۱۲۲

﴿وَأَسْأَلُهُ أَنْ يُبَلِّغَنِي الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ الَّذِي لَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ﴾

تفسیر و توضیح «تبلیغ» ۱۲۵

تفسیر و توضیح «مقام» ۱۲۵

تفسیر و توضیح «احمد» ۱۲۵

تفسیر و توضیح «مقام محمود» ۱۲۶

﴿وَأَنْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ تَارِي مَعَ إِمَامٍ مُهْدِيٍّ طَاهِرٍ نَاطِقٍ مِنْكُمْ﴾

عَلَّتْ دَرْخَوَاسَتْ دَوْبَارَةُ رُوزِي يَافَتَنْ بِهْ خُونِخَوَاهِي ۱۳۳

تفسیر و توضیح «هدایت» ۱۳۷

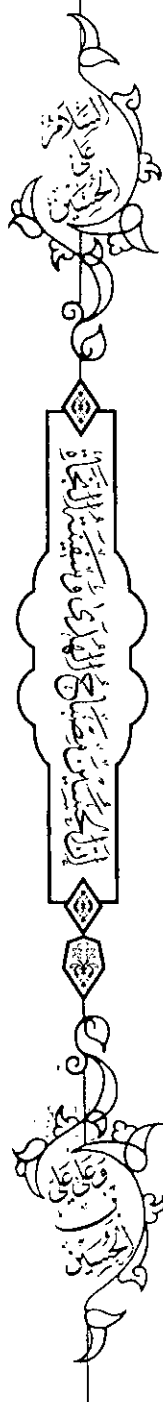
اقسام چهارگانه «هدایت» ۱۴۱

تفسیر و توضیح «امام مهدی» ۱۴۳

تفسیر و توضیح «ظاهر» ۱۴۴

تفسیر و توضیح «ناطق» ۱۴۵

اسماء و القاب امام زمان عليه السلام ۱۴۷

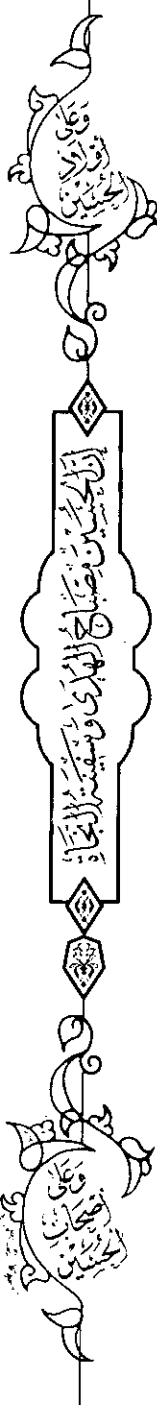

❖ وَأَسْأَلُ اللَّهَ بِحَقِّكُمْ، وَبِالشَّانِ الَّذِي لَكُمْ عِنْدَهُ أَنْ يُعْطِيَني بِمُصَابِي بِكُمْ
أَفْضَلَ مَا يُعْطِي مُصَاباً بِمُصِيبَةٍ ❖

- تفسیر و توضیح «حق» ۱۵۷
تفسیر و توضیح «شان» ۱۵۸
تفسیر و توضیح «اعطاء» ۱۶۰
تفسیر و توضیح «فضل» ۱۶۰
تفسیر و توضیح «مُصاب» ۱۶۰

❖ مُصِيبَةٌ مَا أَنْفَكَمَهَا وَأَعْظَمَ رَزِيَّتَهَا فِي الْإِسْلَامِ
وَفِي جَمِيعِ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ❖

- عَلَّتْ نَصَب «مُصِيبَةٍ» ۱۶۳
تفسیر و توضیح «ما أعظمها» ۱۶۳
عَلَّتْ اضافهُ رَزِيَّة به مُصِيبَةٍ چیست؟ ۱۶۴
ناراحتی و گریه همگی موجودات در مصیبت سیدالشهداء (ع) ۱۶۵
تأثر تمام کائنات در مصیبت اباعبدالله الحسین (ع) در بیان اهل بیت (ع) ۱۷۰
تأثر تمام کائنات در مصیبت اباعبدالله الحسین (ع) در بیان علمای اهل سنت ۱۷۹
ناهماهنگی قواعد هیئت با سرخی افق هنگام شهادت امام حسین (ع) و جواب از آن ۱۹۹

﴿اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِي مَقَامِي هَذَا مِمَّنْ تَنَالُهُ مِنْكَ صَلَوَاتٌ وَرَحْمَةٌ وَمَغْفِرَةٌ اللَّهُمَّ

اجْعَلْ مُحْيَايَ مُحْيَا مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَمَمَاتِي مَمَاتِ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ﴾

تفسیر و توضیح «نیل» ۲۱۱

تفسیر و توضیح «صلوات» ۲۱۱

تفسیر و توضیح «رحمت» ۲۱۲

تفسیر و توضیح «مغفرت» ۲۱۶

تفسیر و توضیح «محیا» ۲۱۷

﴿اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا يَوْمٌ تَبَرَّكَتْ بِهِ بَنُو أُمِّيَّةَ﴾

تفسیر و توضیح «تبرک» ۲۱۹

تبرک جویی بنی امیه - لعنهم الله - از روز عاشوراء به چند وجه: ۲۲۱

تحقیق در حکم روزه روز عاشوراء ۲۲۵

﴿وَابْنُ آكِلَةِ الْأَكْبَادِ اللَّعِينُ ابْنُ اللَّعِينِ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ

فِي كُلِّ مَوْطِنٍ وَمَوْقِفٍ وَقَفَ فِيهِ نَبِيُّكَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ﴾

تفسیر و توضیح «اکل» ۲۵۵

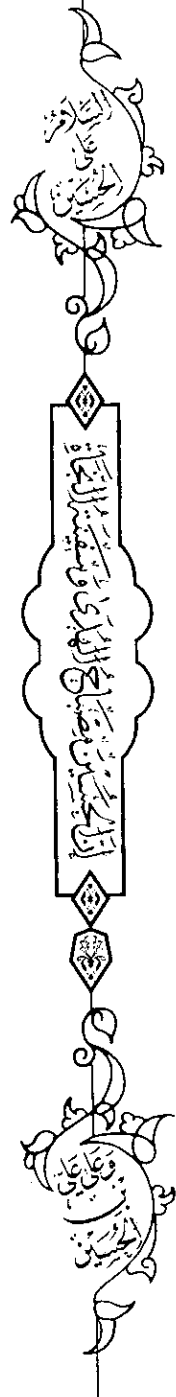
تفسیر و توضیح «کبد» ۲۵۶

نام سی لفظ از بدن انسان که با کاف شروع می شود ۲۵۶

تفسیر و توضیح «اللّٰعین» ۲۵۷

تفسیر و توضیح «لسان» ۲۵۷

تفسیر و توضیح «نبی» ۲۵۷

- تفسیر و توضیح «کل» که بر دو وجه استعمال می شود ۲۵۸
- تفسیر و توضیح «موطن» ۲۵۸
- تفسیر و توضیح «موقف» ۲۵۹
- آکله الأكباد کیست؟ ۲۵۹
- وجوه چندگانه ملعون بودن یزید بر جمیع موطن و مواقف ۲۶۴
- ذکر چند حدیث در لعنت فرستادن رسول خدا ﷺ و انبیاء ﷺ بلکه تمام موجودات بر یزید و قاتلان سیدالشهداء ﷺ ۲۶۶

❦ أَلِهمَّ العنْ أَبَا سُفْيَانَ ❦

- شرح حال ابوسفیان ملعون ۲۷۷

❦ وَمُعَاوِيَةَ ابْنِ أَبِي سُفْيَانَ ❦

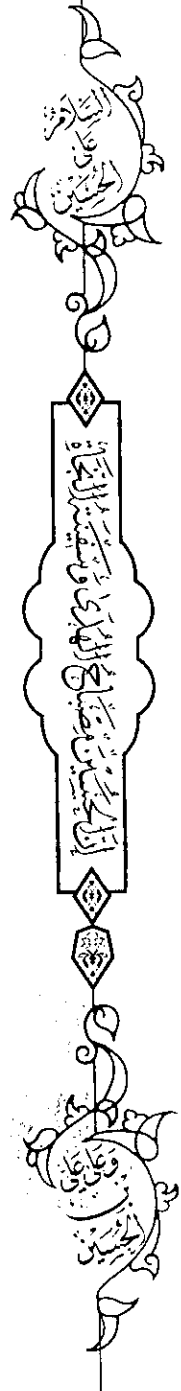
- شرح حال معاویه ملعون ۲۸۷
- اخباری از کتب اهل سنت در لعن و ذم معاویه ۲۹۲
- اولیات معاویه ۳۰۵
- فرازهایی از رساله یکی از علمای زیدیه در لعن و سب معاویه و دیگر منافقین از صحابه به نقل ابن ابی الحدید ۳۰۸
- فضیلت خال المؤمنین برای معاویه و نقد آن ۳۲۴
- اشعار حکیم سنائی و مؤلف این کتاب در بی اثر بودن این عنوان ها ۳۲۷

﴿وَيَزِيدُ بَيْنَ مُعَاوِيَةَ﴾

- شرح حال یزید ملعون ۳۲۹
- یزید و بوزینه اش ابوقیس ۳۳۳
- منع غزالی از لعن بر یزید و نقد کلام او ۳۳۴
- استدلال به سه آیه از قرآن بر جواز لعن یزید ۳۵۵
- استعجاب غزالی در کتابش «سِرِّ الْعَالَمِينَ» از کسانی که منکر نسبت قتل به یزید شده اند ۳۶۴
- بررسی گرویدن غزالی به تشیع ۳۶۸
- فضائل محوجه صمدالدین طوسی رحمته الله نزد فریقین ۳۶۹
- عامه، عدالت را شرط خلافت نمی دانند و تحقیق در آن ۳۷۷
- دوازده امیر یا خلیفه یا امام علیهم السلام پس از پیامبر صلی الله علیه و آله که همگی از قریش اند ۳۷۹
- توجیه برخی از علمای اهل سنت از این روایت ۳۸۰
- سخن تفتازانی در مورد افضلیت امیرالمؤمنین علیه السلام ۳۸۸

﴿عَلَيْهِمْ مِنْكَ اللَّعْنَةُ أَبَدَ الْأَبَدِينَ﴾

- تفسیر و توضیح «ابد» ۳۹۳

❦ وَهَذَا يَوْمٌ فَرِحَتْ بِهِ آلُ زِيَادٍ وَآلُ مَرْوَانَ

يَقْتُلُهُمُ الْحُسَيْنُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ ❦

تفسیر و توضیح «فرح» ۳۹۵

حَجَّاج و مناقب عبیدالله بن هانی! ۳۹۷

گفتار عبدالقادر گیلانی در طعن تعزیه روز عاشورا و نقد آن ۳۹۹

گفتار ابن حجر عسقلانی در کتاب «الصواعق المحرقة» در ردّ و طعن بر

عزاداری و یا سرور و خوشحالی در روز عاشوراء ۴۰۳

استدلال بر مشروعیت عزاداری‌های متعارف شیعیان بر اساس فقه اهل

البیت (علیهم‌السلام) ۴۰۸

استدلال بر مشروعیت عزاداری بر اساس فقه اهل سنت ۴۲۳

مذمت کارهای ناشایست و نادرست به سبب دروغ و غنا در عزاداری‌ها ۴۳۲

❦ اللَّهُمَّ فُضَاعِفْ عَلَيْهِمُ اللَّعْنَ مِنْكَ وَالْعَذَابَ ❦

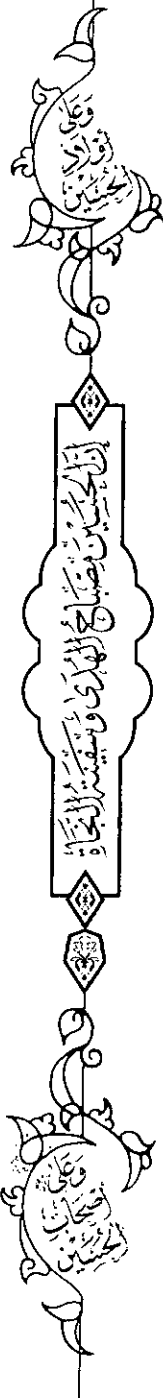
تفسیر و توضیح «ضعف» ۴۳۹

تفسیر و توضیح «عذاب» ۴۴۱

❦ اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ فِي هَذَا الْيَوْمِ، وَفِي مَوْقِفِي هَذَا، وَأَيَّامِ حَيَاتِي

بِالْبَرَاءَةِ مِنْهُمْ، وَاللَّعْنَةِ عَلَيْهِمْ، وَيَا مُوَالَاتِ لَنِيِّكَ وَآلِ نَبِيِّكَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ❦

این فراز خلاصه تمام عبارات زیارت است ۴۴۳

مطلب اول: در شرح دعای لعن ۴۴۵

﴿اللَّهُمَّ الْعَنِ أَوَّلَ ظَالِمٍ ظَلَمَ حَقَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَآخِرَ تَابِعٍ لَهُ عَلَى ذَلِكَ﴾

تفسیر و توضیح «اول» ۴۴۵

تفسیر و توضیح «آخر» ۴۴۸

تفسیر و توضیح «تابع» ۴۴۹

مراد از «اولین ظالم» و ادله آن ۴۴۹

﴿اللَّهُمَّ الْعَنِ الْعَصَابَةَ الَّتِي جَاهَدَتْ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَشَايَعَتْ

تَابِعَتْ وَتَابَعَتْ عَلَى قَتْلِهِ، اللَّهُمَّ الْعَنَهُمْ جَمِيعاً﴾

تفسیر و توضیح «عصابه» ۴۷۵

تفسیر و توضیح «مجاهده» ۴۷۵

تفسیر و توضیح «مبايعه» ۴۷۶

تفسیر و توضیح «متابعه» ۴۷۶

گفتار میرداماد علیه السلام در تصحیف کلمه «تابعت» و نقد آن ۴۷۶

دو روایت در ثواب لعن بر قاتلان اباعبدالله علیه السلام ۴۸۰

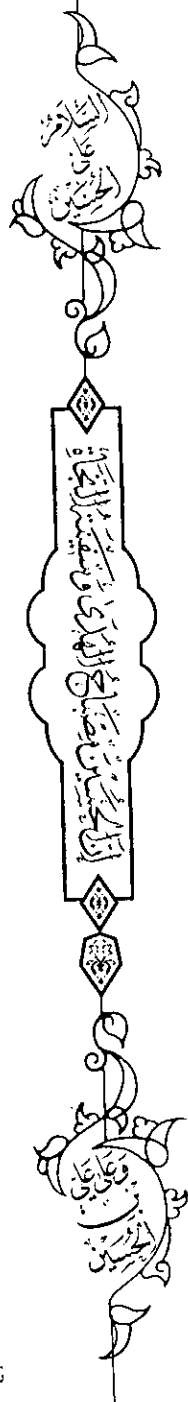
مطلب ثانی: در شرح دعای سلام ۴۸۳

﴿السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ وَعَلَى الْأَزْوَاجِ الَّتِي حَلَّتْ بِفِنَائِكَ﴾

..... ۴۸۳

﴿وَلَا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَتِكَ﴾

تفسیر و توضیح «عهد» ۴۸۵

تفسیر و توضیح «زیارت» ۴۸۵

❖ السَّلامُ عَلَى الْحُسَيْنِ ❖

وجه الثفات از خطاب به غیاب ۴۸۷

❖ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ ❖

مراد، علی اکبر علیه السلام است ۴۸۹

شرح حال حضرت علی اکبر علیه السلام ۴۸۹

ده فضیلت درباره حضرت علی اکبر علیه السلام هنگام به میدان رفتن، مستفاد از

رفتار و گفتار امام حسین علیه السلام ۴۹۵

❖ وَعَلَى أَوْلَادِ الْحُسَيْنِ ❖

تعداد و اسامی فرزندان امام حسین علیه السلام ۵۰۱

❖ وَعَلَى أَصْحَابِ الْحُسَيْنِ ❖

چند حدیث در فضیلت اصحاب سید الشهداء علیهم السلام ۵۱۳

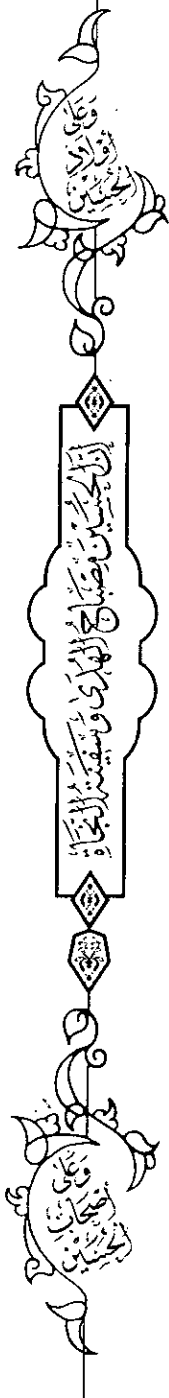
مطلب ثالث: در شرح دعای بعد از لعن و سلام ۵۱۹

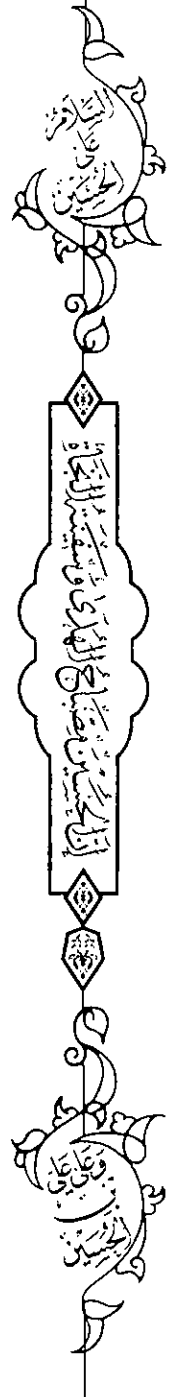
❖ اللَّهُمَّ خُصَّ أَنْتَ أَوَّلَ ظَالِمٍ بِاللَّعْنِ مِنِّي، وَابْدَأْ بِهِ أَوَّلًا

ثُمَّ الثَّانِي ثُمَّ الثَّالِثُ ثُمَّ الرَّابِعُ ❖

تحقیقی درباره نصب «اولاً» و نقد گفتار حریری ۵۱۹

مراد از این چهار ظالم ۵۲۱

اعتقاد امیرالمؤمنین علیه السلام درباره آن دو نفر به روایت صحیح مسلم و صحیح بخاری ۵۲۲

روایاتی دیگر از اهل سنت در ظلم آن دو نفر به امیرالمؤمنین علیه السلام ... ۵۲۷

دو روایت از اهل سنت در کفر معاویه - لعنه الله - ۵۳۱

التزام امام صادق علیه السلام و لعن این چهار تن و نیز چهار زن ۵۳۳

روایت عجیب ابو حمزه ثمالی از امام زین العابدین علیه السلام در ثواب لعن حجت و طاغوت ۵۳۶

﴿اللَّهُمَّ اِنِّیْ بِذَنْبِیْ مُعَاوِیَۃَ خَامِسًا، وَ اَلَعَنَ عُبَیْدُ اللَّهِ بَنَ زَیَادٍ، وَ ابْنَ مَرْجَانَةَ وَ عُمَرَ بْنَ سَعْدٍ تَبِعَا اَبَالَ اَبِی سَفِیَانَ وَ آلَ مَرْوَانَ اِلَیْ یَوْمِ الْقِیَامَةِ﴾

نام بردن از همه کسانی که در شهادت امام حسین علیه السلام دخالت داشتند ۵۳۹

چهار آیه از قرآن و تأویل آنها به اهل بیت علیهم السلام و دشمنان آنان ۵۴۰

مطلب رابع: در شرح دعای سجده ۵۴۷

﴿اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدَ الشَّاكِرِیْنَ لَكَ عَلَیْ مُصَاحِبِهِمْ﴾

تفاوت بین معنای «حمد» و «شکر» ۵۴۷

﴿اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰی عَظِیْمِ رَزَاقَتِیْ﴾

تکرار حمد خدا در مقام بزرگی مصیبت ۵۵۳

❖ اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنِيْ شَفَاعَةَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَام يَوْمَ الْوُرُودِ ❖

تفسیر و توضیح «ورود» و «یوم الورد» ۵۵۵

❖ وَتَبَّتْ لِيْ قَدَمٌ صِدْقٍ عِنْدَكَ مَعَ الْحُسَيْنِ وَأَصْحَابِ الْحُسَيْنِ

الَّذِينَ بَدَلُوا مَهْجَهُمْ دُونَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَام ❖

تفسیر و توضیح «بذل» ۵۵۷

تفسیر و توضیح «مجهه» ۵۵۷

تفسیر و توضیح «دول» ۵۵۷

خاتمة الكتاب: در شرح دعای مشهور به دعای علقمه ۵۵۹

تکرار متن دعا و ترجمه آن ۵۵۹

شرح دعا ۵۶۹

فهرست مطالب ۵۸۷

